

UMORE BALTZA

Gaiso-aldi luzea igaro -ondoren azkenean eldu jakon eriozea Landaburu'ko Nemes gizon txiro eta zintzoari.

Guda-osteko urteak ziran eta oraindiño Illeta-Artezkariak ez eben euren lana ain egokiro egiten. Orregaitik Anjel'txu, Nemez'en semea, aita il eta laster, aroztegi batera joan zan il-kutxa eskatzeko.

Arotzak, eskaria entzun ondoren, aroztegi barrura eroan eben Anjel'txu eta esan eutson:

—Emen daukozak lau il-kutxa. Aukeratu egik euk ire aitarentzat egokiena.

Anjel'txu'k atera eban orritxu bat boltzatik eta esan eutson:

—Aita naikoa luzea zan, neurkin bat eta irurogeta amabost eunenekoa. Eta naikoa lodikotea be bai. Bere garri-ingurua neurkin bat ingurukoa. Zein dala uste dozu egokiena?

Arotzak neurriak artu eta esan eutson:

—Bat baiño ez jakok neurri orreitako gorpua barruan ondo artzekorik eta —bat erakutsita— auxe dot ik bear dokena.

Anjel'txuk ordaindu eban ordaintzekoa, artu eban sorbalda-gaiñean il-kutxa aundi on eta an joan zan, biderik bide, bere errira joian tarranta artzeko ustean.

Bidean ikusten ebenak pizka bat arritu egiten ziran. Ikusgai negargarria zan aide batetik mutil gazte bat aita illobiratzeko kutxa eroaten ikustea, baiña beste aide batek barregarria be ba-zan mutilla ain il-kutxa aundia eroiala agertzea. Euren artean batek baiño geiagok esaten eban: Kutxaren barruan ete daroa illa? Ala utsik ete daroa?

Tarrantaren lekura eldu zanean, il-kutxa beean itzi eta alboan jesarri zan, Andik igaroten ziranak begiratu bai begiraturen eben, baiña ez ziran ausartzen ezer galdetzen.

Eldu zan tarranta, zarra ta txikia, atzeko aldetik gora igoteko burdiñezko mailladi bat eukan eta goian, atzekoaldean, tretxuak izteko lekua eta aurreko aldean, estalpean, joalarienzat lekua.

Anjel'txuk ainbat berba egin bear izan ebazan eta ekin

eta ekin lortu eban txartel-zulatzailleak il-kutxa tretxuen lekuan eroaten iztea, naizta norki biren beste ordaindu bear.

Jaso eban il-kutxaren ondoan jesarri zan, goi-barrua beterik egoalako.

Tarranta ibiltan asi eta laster, euria egin eban eta jazean egin be. Eta Anjel'txuk bere artean esan eban: Buzti-buzti egin bear naz! Baiña ez, ni il-kutxa barri onen barrura sartuko naz eta ez naz orrelan geiago buztiko. Esan eta egin.

Tarranta aurrera joian eta, beti lez, urrengo errian gelditu zan. Gizon bi igon ziran gora, eta, barruan tokirik ez egoan lez, aterkiak zabaldu eta kanpoan, tretxu artean, ilkutxatik ez azago, jesarri ziran, baiña begi okerrakaz begiratsen eutsoen il-kutxari olako gauzak pentsetan ebezan artean:

—Nora ete daroe il-kutxa? Beterik ala utsik ete dago? Nori sartzen jako buruan joalarienzat dan tarrant baten il-kutxa eroatea? iñoan batek bere artean, begi okerrakaz begiratzuz.

—Ea gero barruan dagoanak urteten ba'dau eta... Nik ez dakit zer egin be-iñoan besteak.

Bildur orreik bultzatuta, geroago ta dardaratsuago alkarri eta ilkutxeari begiratsen eutsen artean, atertu egin zan eta orduantxe jazo zan jazotekoa: Il-kutxaren gaiña goratu egin zan eta bitartetik eskua atera eban barruan joian Anjel'txuk eta esan eban:

—Zer? Atertu dau?

Ikusi ba'eben ikusi eben esku on eta berbotsa entzun! Joalari biak tarrantaren gaiñetik bera jauzia egin eben.

Eta ementxe amaitzen da ipuin barregarri ta negargarri au. Ez dakigu joalari biak bizi diran ala ez. Meta bai, illeta egin zan eta era onean egin be, arrokeri barik, barrumiña isillean agertzen ebela, eta Anjel'txuk, bere amagaz batera, bake-bakean jarraitzen dau bere baserrian.

OLAZAR'tar MARTIN'ek

IPUIN-SARIKETA (BILBAO'KO UDALAREN BABESPEAN)

EUSKERAZALEAK ALKARTEA'k, urte guztietan lez aurten be, ipuin sariketea iragarten dau, oiñarri-arauak oneik dirala:

—Ipuiñak euskeraz eta erriak erabilten dauan euskalkia erabilliaz idatzia izan bearko dabe eta idazkerea, EUSKERAZAINTZA'k argitaratua eta ZER aldizkarian erabilten dana.

—Ipuiñak asmatuikoak edo errian batuak izango dira, ez idatzita dagozanak edo itzulpenak.

—Luzeera iru orrialdetik lau orrialdera, idazkiñez idatzita eta bitarte bi dirala. Saria irabazten dabenak ZER'en argitaratuko dira.

Saririk irabazten ez dabenak be bai ipuiñaren barrenean idazleak baimena emoten dauanean.

—Azillaren azkenerako EUSKERAZALEAK ALKARTEA'ren etxean (Bilbao'ko Colon de Larreategi, 14, 2.º eskoia) egon bear dabe. Abenduaren azkenerako emongo da maikoen erabagia eta ZER'en agertuko da, Urterillan, baita DEIA Egunkarian be albait lasterren.

—Sariak lau izango dira: 1.º 50.000 pezeta.
2.º 40.000 pezeta.
3.º 30.000 pezeta.
4.º 20.000 pezeta.

—Ipuiñak izen ordeagaz bialdu eta karta-azal txiki baten barruan izen-ordea ta izena.

EUSKERAZALEAK